

A miniszter tanácsadói
A kooperatív tanulás módszertani előkészítése

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

5. évfolyam

Programcsomag: Én és a másik

A modul szerzői: Andóczy Balogh Éva – Palánkainé Sebők Zsuzsanna

Címlapkép: szkb105_02_00

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Közös gondolkodás a tanulásról és az iskoláról. Problémák tudatosítása. A kooperatív tanulás módszereinek megismerése illetve gyakorlása
A modul témái, tartalma	Témák: Pszichikus működésünk, személyiségünk: önismeret, önbizalom, tanulás, problémamegoldás Kapcsolatok: együttműködés az iskolában, egyenrangúság Tartalom: A tanúlással kapcsolatos problémák összegyűjtése, a nehézségek okainak közös keresése, megoldási javaslatok készítése csoporton belüli együttműködéssel
Megelőző tapasztalat	Csoportok kialakítása
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Társas kompetenciák: együttműködés, empátia, konszenzus, kommunikációs készségek: figyelem, véleményalkotás, vitakészség A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: problémaazonosítás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom (a cselekvés és annak következménye közötti kapcsolat felismerése, szóbeli beszámoló a saját tapasztalatról, érvek és ellenérvek gyűjtése, mások véleményének türelmes meghallgatása és figyelembevétele) Tantárgyakhoz: osztályfőnöki óra, társadalomismeret Modulokhoz: Próbáljuk meg együtt!, Titkok a titkok kamrájából 1.
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Budapest, 2001

Módszertani ajánlás

A modulsorozat – így ez a modul is – lehetőséget teremt a kooperatív csoportmunka bevezetésére, felépítésére, közös gyakorlására, alapot és tapasztalatot nyújt az alkalmazásra más tanórákon is. A már megalakított csoportokat érdemes hosszabb ideig együtt tartani. Igénytől és helyzettől függően 2-6 hét után érdemes új csoportokat alakítani, ezt megelőzően a „régik” csoportok munkáját értékelni (itt a csoportok önértékelését javasoljuk), az együttműködést valamilyen aktussal lezárni (közös alkotás, közös feladat drámaórán, vetélkedő a csoportok között, játék stb.).

Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban: A kooperatív tanulás módszereit a gyerekeknek is meg kell tanulniuk – a csoportalakítás például eleinte lassabban megy, és minden módszer alkalmazása eleinte több időt igényel, mint ismételt alkalmazáskor. Tekintsük ezt is tanulásnak, legyünk türelmesek a gyerekek nehézségeivel kapcsolatban.

Az eszközöket érdemes óra előtt előkészíteni, hogy a tevékenységek zavartalanul megvalósuljanak. A kooperatív tanuláshoz hozzátartozik a magasabb zajszint, hiszen a gyerekek folyamatosan és párhuzamosan egymással konzultálnak.

A csoportmunkához a legalkalmasabb elrendezést a körbeülhető, mozgatható asztalok és székek biztosítják. Ezek a frontális osztálymunkára is alkalmasak, a beszélgetőkörhöz és a drámajátékhoz szükséges tér kialakítását is lehetővé teszik.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Az értékelési mód és a tartalom összefüggésének megvilágítása: A kérdező lap kérdései arra irányulnak, hogy a gyerekek szerint, hogyan sikerült az órán teljesíteniük csoportban, és hogy milyen érzéseket váltott ki belőlük az új forma.

A modul mellékletei

Tanulói segédletek

D1 – Értékelő lap